

Kohtuasi C-689/21**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

16. november 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Østre Landsret (Taani)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

11. oktoober 2021

Kaebaja:

X

Vastustaja:

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Põhikohtuasja ese

Udlændinge- og Integrationsministeriet (Taani välismaalaste ja integratsiooniministeerium; edaspidi „ministeerium“) 31. jaanuari 2017. aasta otsuse peale, milles tuvastati, et kaebaja X on kaotanud oma Taani kodakondsuse, esitatud tühistamishagi ning nõue saata asi tagasi uueks läbivaatamiseks. Østre Landsret (idapiirkonna apellatsioonikohus, Taani) arutab kohtuasja esimese kohtuastmena.

Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kas ELTL artikliga 20 on vastuolus see, kui kaebaja X kaotas oma Taani kodakondsuse¹ *ex lege*, kui ta sai 22aastaseks. Taani kodakondsuse kaotamisega kaotas ta ühtlasi staatuse, mis tuleneb liidu kodakondsust käsitlevast ELTL artiklist 20, ning seetõttu valitseb põhikohtuasjas ühine arusaam, et liidu õigus on kohaldatav.

¹ Tõlkija märkus: taanikeelseid termineid „indfødsret“ ja „statsborgerskab“ („kodakondsus“) kasutatakse taanikeelses tekstis sünonüümidena.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Eelotsusetaotlus on esitatud ELTL artikli 267 teise lõigu alusel ja selles palutakse tõlgendada ELTL artiklit 20 koostoimes Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikliga 7, võttes arvesse seda, kuidas neid sätteid on viimati tõlgendatud Euroopa Kohtu 12. märtsi 2019. aasta kohtuotsuses Tjebbes jt (C-221/17, EU:C:2019:189).

Eelotsuse küsimused

1. Kas ELTL artikliga 20 koostoimes [harta] artikliga 7 on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, mis on vaidluse all põhikohtuasjas ning mille kohaselt kaotatakse üldjuhul selle liikmesriigi kodakondsus *ex lege* 22aastaseks saamisel, kui tegemist on väljaspool seda liikmesriiki sündinud isikutega, kes ei ole kunagi selles liikmesriigis elanud ega ole viibinud seal asjaoludel, mis tõendavad lähedast seotust selle liikmesriigiga, mistõttu isikud, kellel ei ole ka teise liikmesriigi kodakondsust, jäävad ilma liidu kodaniku staatusest ja selle staatusega kaasnevatest õigustest, võttes arvesse, et põhikohtuasjas vaidluse all olevatest õigusnormidest tuleneb, et:

- a) lähedast seotust liikmesriigiga eeldatakse muu hulgas pärast üheaastast elamist selles liikmesriigis,
- b) kui kodakondsuse säilitamise taotlus esitatakse enne 22aastaseks saamist, võib saada loa liikmesriigi kodakondsuse säilitamiseks vähem rangetel tingimustel ning sellega seoses peavad pädevad asutused hindama kodakondsuse kaotamise tagajärgi, ja
- c) kui isik on saanud 22aastaseks, saab kodakondsuse taastada üksnes naturalisatsiooni korras, mille suhtes kehtib hulk tingimusi, sealhulgas asjaomases liikmesriigis pikemaajalise katkematu elamise nõue, kuigi selle liikmesriigi endiste kodanike puhul võib seda elamisperioodi mõnevõrra lühendada?

Viidatud liidu õigusnormid ja kohtupraktika

ELTL artikkel 20

Harta artikkel 7

12. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Tjebbes jt (C-221/17, EU:C:2019:189), eelkõige punktid 41, 42 ja 48 koostoimes punktidega 9 ja 22, ning 2. märtsi 2010. aasta kohtuotsus Rottmann (C-135/08, EU:C:2010:104).

Viidatud rahvusvahelise õiguse normid

6. novembri 1997. aasta kodakondsuse Euroopa konventsioon (edaspidi „kodakondsuskonventsioon“), artikli 7 lõike 1 punkt e.

Viidatud riigisisese õiguse sätted

Enne kohtuotsust Tjebbes

Konsolideeritud Taani kodakondsuse seadus (7. juuni 2004. aasta konsolideeritud seadus nr 422; edaspidi „kodakondsuse seadus“). Põhikohtuasjas vaidlustatud otsuse vastuvõtmise aluseks oli kodakondsuse seaduse § 8, mis näeb ette Taani kodakondsuse kaotamise *ex lege* 22aastaseks saamisel ning mis oli kõnealuse otsuse tegemise ajal sõnastatud järgmiselt:

„§ 8: Välismaal sündinud isik, kes ei ole kunagi elanud Taani Kuningriigis ega ole viibinud Taanis asjaoludel, mis tõendavad lähedast seotust selle riigiga, kaotab 22aastaseks saamisel Taani kodakondsuse, välja arvatud juhul, kui ta muutuks seetõttu kodakondsuseta isikuks. Pagulaste, sisserändajate ja integratsiooniminister või tema poolt volitatud isik võib siiski enne seda tähtpäeva esitatud taotluse alusel anda loa kodakondsuse säilitamiseks.“

Selle sätte sõnastusest tuleneb, et 22aastaseks saamisel kaotavad välismaal sündinud topeltkodakondsusega Taani kodanikud, kes ei ole elanud Taanis ega viibinud Taanis asjaoludel, mis tõendavad lähedast seotust selle riigiga, Taani kodakondsuse, kui nad saavad 22aastaseks. Siiski võivad taolised isikud enne 22aastaseks saamist esitada ministriumile taotluse Taani kodakondsuse säilitamiseks.

See säte kehtestati algselt 18. aprilli 1925. aasta seadusega nr 123. Selle sätte eesmärk oli takistada Taani kodakondsuse edasiandmist põlvest põlve välismaal elavatele isikutele, kes ei tea midagi Taanist ega ole sellega riigiga kuidagi seotud.

Taani kodakondsuse säilitamise taotlus tuleb esitada vanuses 21–22 aastat. Mis puudutab taotluse esitamise aega, siis menetleb ministrium Taani kodakondsuse tunnistuse (nn Taani kodakondsustõend) taotlusi olenemata taotluse esitamise ajast, samuti sellest, kas taotlus on esitatud enne 21aastaseks saamist, vanuste 21 ja 22 aastat vahel või pärast isiku 22aastaseks saamist. Ministriumi praktika kohaselt tuleb kodakondsuse säilitamise küsimust hinnata nii lähedal 22. eluaastale kui võimalik, mistõttu näiteks enne 21aastaseks saamist esitatud taotlused võivad kodakondsuse tunnistuse aluseks olla üksnes reservatsiooniga. Selleks et taotlus oleks vastuvõetav, tuleb see siiski esitada enne isiku 22aastaseks saamist.

Ringkiri naturalisatsiooni kohta (13. oktoobri 2015. aasta ringkiri nr 10873 naturalisatsiooni kohta, muudetud 16. märtsi 2016. aasta ringkirjaga nr 9248):

Põhiseaduse (Danmarks Riges Grundlov) § 44 lõike 1 kohaselt võib välismaalane saada kodakondsuse üksnes seaduse alusel (naturalisatsiooni korras). Endised Taani kodanikud, kes on kaotanud kodakondsuse seaduse § 8 lõike 1 alusel Taani kodakondsuse, peavad seega üldjuhul vastama Taani kodakondsuse seaduse alusel (naturalisatsiooni korras) saamise üldtingimustele, mis hõlmavad muu hulgas pikaajalist elamist, vanust, isikuomadusi, ametiasutuste ees olevaid võlgu, iseseisvat toimetulekut, tööd, taani keele oskust ning Taani ühiskonna, kultuuri ja ajaloo tundmist. Siiski võib vastavalt § 8 lõikele 1 Taani kodakondsuse kaotanud endiste Taani kodanike riigis elamise tingimust leevendada ning lisaks antakse taotluse korral elamisluba välismaalasele, kellel on varem Taani kodakondsus olnud, kui see õigus ei ole muul põhjusel välistatud. Taani parlamendi (Folketing) immigratsioonikomitee otsustab, kas üldtingimuste hulka kuuluvast elamise nõudest võib loobuda ja kas kodakondsust on võimalik taastada.

Pärast kohtuotsust Tjebbes

Pärast kohtuotsust Tjebbes, mis tehti 12. märtsil 2019, st pärast põhikohtuasjas vaidlustatud 31. jaanuari 2017. aasta otsuse vastuvõtmist, leidis ministerium 11. oktoobri 2019. aasta teatises, et selle kohtuotsuse tõttu tuleb muuta kodakondsuse seaduse sätteid Taani kodakondsuse kaotamise kohta.

Eeltoodut arvestades muudeti kodakondsuse seaduse § 8 lõike 1 sõnastus selle praegusele kujule 28. jaanuari 2020. aasta seadusega nr L 63, millega muudetakse Taani kodakondsuse seadust, kuid § 8 kehtestati samas sõnastuses nagu varem, muutes vaid ühte asesõna (*som/der*). Seevastu selle 2020. aasta seadusemuudatuse **ettevalmistavates materjalides** on väljendatud täpsustamise soovi, märkides, et Taani kodakondsuse säilitamist kinnitava tunnistuse taotluste läbivaatamisel peab ministerium võtma arvesse mitmeid täiendavaid asjaolusid, et hinnata seoses liidu õigusega individuaalselt Taani kodakondsuse ja sellest tulenevalt ka liidu kodakondsuse kaotamise tagajärgi, eelkõige seda, kas need tagajärjed on proportsionaalsed kodakondsuse kaotamise eesmärgi suhtes (st huvi suhtes tagada Taani kodanike ja Taani vahelise tegeliku sideme säilimine). Ministeriumi sõnul tähendab kohtuotsus Tjebbes praktikas seda, et taotleja Taani kodakondsuse säilitamist kinnitava tunnistuse taotluse läbivaatamisel tuleb arvesse võtta ka tegureid, mis seovad taotlejat teiste liidu liikmesriikidega, näiteks seda, kas liidu kodakondsuse kaotamine põhjustaks asjaomasele isikule raskusi pere- või tööalase sideme säilitamisel ühes (või mitmes) liikmesriigis, mille ta on juba loonud liidu kodaniku poolt Euroopa Liidus vaba liikumise õigust kasutades.

Mis puudutab seda, et isegi pärast kohtuotsuse Tjebbes tegemist on §-s 8 sätestatud nõue, et isik peab esitama Taani kodakondsuse säilitamise taotluse enne 22aastaseks saamist, siis nähtub muutmisseaduse eelnõust, et ministerium on seisukohal, et Taani süsteem, mille kohaselt tuleb taotlused esitada enne 22aastaseks saamist, võimaldab Euroopa Kohtu poolt nõutud individuaalset hindamist ning et nimetatud kohtuotsus ei nõua, et taotluse läbivaatamine peab olema võimalik mis tahes ajal. Ministerium on seega seisukohal, et selle kohtuotsusega ei ole vastuolus sellise õigusnormi säilitamine, nagu on ette nähtud

kodakondsuse seaduse § 8 lõikes 1, mis kohustab välismaal sündinud Taani kodanikke, kes ei ole kunagi elanud Taanis ja kes ei ole seal kunagi viibinud asjaoludel, mis tõendavat seotust Taaniga, esitama Taani kodakondsuse säilitamiseks taotluse enne 22. eluaasta täitumist.

Viidatud riigisisene praktika

Mis puudutab kodakondsuse säilitamise võimalust, siis tuleneb halduspraktikast, et isegi kui isik ei ole kunagi Taanis elanud, ei kaota ta esiteks Taani kodakondsust, kui ta on enne 22aastaseks saamist viibinud Taanis vähemalt ühe aasta. Sellisel juhul loetakse asjaomane isik Taaniga lähedaselt seotuks § 8 lõike 1 esimese lause tähenduses. Teiseks ei pruugi lühemad kui aastased viibimisperiodid tuua kaasa Taani kodakondsuse kaotamist, kui selline viibimine näitab „eriti lähedast seotust Taaniga“. Seaduse ettevalmistavate materjalide kohaselt võib see hõlmata sõjaväeteenistust, Taani rahvaulikoolis õppimist, tööprikat või teatud kestusega korduvaid puhkusi. Kolmandaks, olukorras, kus Taani kodakondsus selle sätte alusel tavaliselt kaotatakse, võib ministeerium § 8 lõike 1 teise lause kohaselt teha enne isiku 22aastaseks saamist esitatud ja juhtumipõhiselt lahendatava taotluse alusel konkreetse erandi, mis lubab kodakondsuse säilitada. Sellel hindamisel võetakse eelkõige arvesse taani keele oskust, Taanis veedetud puhkuseperioodide pikkust ja üldist kontakti Taaniga, mis seisneb näiteks Taani sugulastega suhtlemises või kontaktis välismaal asuvate taanlastega.

Pärast kohtuotsust Tjebbes ei ole halduspraktika muutunud, kuigi pärast selle kohtuotsuse tulemusel tehtud seadusemuudatust hinnatakse nüüd igal üksikjuhtumil eraldi ka Taani kodakondsuse kaotamise ja sellest tulenevalt liidu kodakondsuse kaotamise tagajärgi seoses liidu õigusega, tingimusel et taotlus on esitatud pärast 21aastaseks ja enne 22aastaseks saamist.

Põhikohtuasja asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 X sündis 5. oktoobril 1992 Ameerika Ühendriikides Taani kodanikust emale ja Ühendriikide kodanikust isale ning tal on sünnist saati Taani ja Ameerika Ühendriikide kodakondsus. X-il on Ameerika Ühendriikides kaks õde-venda, kellest ühel on Taani kodakondsus, ning tal ei ole Taanis ühtegi vanemat ega õde-venda.
- 2 X, kes ei ole kunagi Taanis elanud, esitas 17. novembril 2014 pärast 22. eluaasta täitumist ministeeriumile taotluse säilitada Taani kodakondsus.
- 3 Ministeerium tegi taotluses esitatud teabe alusel kindlaks, et X oli enne 22aastaseks saamist viibinud Taanis kuni 44 nädalat. X märkis ka, et ta viibis Taanis viis nädalat pärast oma 22. sünnipäeva ja et 2015. aastal oli ta korvpalli Taani rahvusnaiskonna liige. Lisaks avaldas X, et 2005. aastal oli ta veetnud

ligikaudu kolm kuni neli nädalat Prantsusmaal. Miski ei viita sellele, et X oleks lisaks elanud mujal Euroopa Liidu territooriumil.

- 4 Ministeerium teatas 31. jaanuari 2017. aasta otsuses, et X kaotas vastavalt kodakondsuse seaduse § 8 lõike 1 esimesele lausele 22. eluaasta täitumisel Taani kodakondsuse ning et selle seaduse § 8 lõike 1 teises lauses ette nähtud erandit ei ole võimalik kohaldada, kuna tema taotlus kodakondsuse säilitamiseks esitati pärast 22. eluaasta täitumist.
- 5 X esitas ministeeriumi otsuse peale kaebuse, milles ta palub see otsus tühistada ja saata asi tagasi uueks läbivaatamiseks.
- 6 Pärast seda, kui kodakondsuse seadust oli 28. jaanuaril 2020 tulenevalt kohtuotsusest Tjebbes muudetud, asus ministeerium seisukohale, et endised Taani kodanikud, kes olid 1. novembril 1993 või hiljem saanud 22aastaseks ja kes olid taotlenud oma kodakondsuse säilitamist enne 22aastaseks saamist ja kelle suhtes oli tehtud kodakondsuse seaduse (toonase) § 8 alusel otsus kodakondsuse kaotamise kohta, millega nad kaotasid ka liidu kodakondsuse, võivad taotleda oma taotluse uuesti läbivaatamist. X aga ei olnud taotlenud Taani kodakondsuse säilitamist enne 22aastaseks saamist ega saanud seega välismaalaste ja integratsiooniministeeriumi sõnul nõuda tema juhtumi ja seega ka vaidlustatud 31. jaanuari 2017. aasta otsuse uuesti läbivaatamist.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 7 X väidab, et kodakondsuse seaduse § 8 lõige 1, mis näeb ette Taani kodakondsuse kaotamise *ex lege*, on vastuolus ELTL artikliga 20 koostoimes harta artikliga 7.
- 8 X väidab selle argumendi toetuseks, et kodakondsuse automaatne kaotamine, mis on nimetatud sättes ette nähtud ühegi erandita, on ebaproportsionaalne, isegi kui sellel sättel on õiguspärane ja objektiivne eesmärk säilitada tegelik seos ning tagada eriline solidaarsuse ja heausksuse suhe liikmesriigi ja tema kodanike vahel.
- 9 Selle sätte kohaselt saab isiku 22aastaseks saamisel kaotatud Taani kodakondsuse tagasi saada üksnes üldise naturalisatsiooni korras.
- 10 Vaidlusalune õigusnorm ei näe ette lihtsat viisi, kuidas katkestada või pikendada seda ajavahemikku, mille möödumisel kodakondsus kaotatakse. Kohtuotsusest Tjebbes tuleneb aga, et kodakondsuse kaotamisega seotud õigusnormid saavad olla proportsionaalsed üksnes siis, kui need – nagu selles kohtuotsuses – võimaldava hõlpsasti kodakondsuse taastada, mis Taani õigusnormide kohaselt nii ei ole. Lisaks ei taastata Taani õiguse kohaselt kodakondsust *ex tunc*. Taani õiguses ette nähtud kodakondsuse taastamise võimalus ei kujuta endast seega sellist lihtsat Taani kodakondsuse taastamise võimalust, mis vastaks liidu õiguses sätestatud proportsionaalsuse nõudele, nagu see on ette nähtud kohtuotsuses Tjebbes.

- 11 Ministerium väidab, et kodakondsuse seaduse § 8 lõige 1, mis käsitleb Taani kodakondsuse kaotamist *ex lege* sideme puudumise tõttu Taaniga, ei ole vastuolus ELTL artikliga 20 koostoimes harta artikliga 7.
- 12 Selle argumendi toetuseks väidab ministerium, et Taani õigusnormid, mis käsitlevad kodakondsuse kaotamist, kui asjaomane isik saab 22aastaseks, põhinevad õiguspärasel alusel ja on proportsionaalsed. Taani õigusnormide seaduslikkuse ja proportsionaalsuse hindamisel tuleb kohaselt arvesse võtta asjaolu, et liikmesriikidel peab olema ulatuslik kaalutusõigus kodakondsuse saamise ja kaotamise tingimuste kindlaksmääramisel.
- 13 Kodakondsuse seaduse § 8 lõike 1 seaduslikkuse ja proportsionaalsuse hindamine selliste isikute puhul nagu X, kes olid taotluse esitamise ajaks juba saanud 22aastaseks, peab põhinema kodakondsuse kaotamist ja taastamist käsitlevate Taani õigusnormide terviklikul hindamisel. Taani seadusandja on leidnud, et välismaal sündinud isikud, kes ei ole elanud Taanis ega viibinud Taanis piisaval määral, kaotavad vanemaks saades järk-järgult oma lojaalsus- ja solidaarsussidemed ning sideme Taaniga, mistõttu on täiesti proportsionaalne eristada nende isikute õiguslikku olukorda enne ja pärast 22. eluaasta täitumist. §-s 8 on seega enne *ex lege* kodakondsuse kaotamist ette nähtud mõistlik ja proportsionaalne tähtaeg 22 aastat sellistele isikutele, kes on sündinud ja kasvanud välismaal ning kes ei ole viibinud enne 22. eluaasta täitumist ühtegi pikemat ajavahemikku Taanis. Kodakondsuse seaduse § 8 ei hõlma isikut, kes on sündinud Taanis ja saanud sünnijärgselt Taani kodakondsuse. See tähendab, et selline isik ei saa *ex lege* kaotada Taani kodakondsust, isegi kui ta lahkub Taanist varsti pärast sündi ning ei ole seega selles riigis kunagi elanud ega viibinud seal vähemalt ühe aasta. Kodakondsuse *ex lege* kaotamise proportsionaalsust isikute puhul, kes on saanud 22aastaseks, tuleb hinnata nende võrdlemisi leebete normide valguses, mis käsitlevad kodakondsuse säilitamist kuni 22. eluaastani.
- 14 Kodakondsuse seaduse § 8 lõige 1 tagab üldiselt, et Taani kodakondsusega isikutel on teatav solidaarsus ja lojaalsus Taani suhtes ning piisav side selle riigiga. Neid eesmärges tunnustatakse kohtuotsustes Tjebbes ja Rottmann õiguspärasuste kaalutlustena, mida liikmesriigid võivad arvesse võtta, kui nad hindavad riigi kodakondsuse kaotamist, mille tagajärjel kaob ka liidu kodakondsus. Taoliste tegurite arvessevõtmise õiguspärasust selle hindamisel, kas kodanik peaks kaotama oma kodakondsuse, toetab ka rahvusvaheline avalik õigus (vt kodakondsuskonventsiooni artikli 7 lõike 1 punkt e). Lisaks kinnitab seda õiguspärasust ja proportsionaalsust asjaolu, et välismaalaste ja integratsiooniminister võib konkreetse hinnangu alusel, kui sellekohane taotlus esitatakse enne kodakondsuse seaduse § 8 lõike 1 esimeses lauses nimetatud tähtaega, st 21. ja 22. eluaasta täitumise vahel, kodakondsuse säilitamist siiski lubada.
- 15 Lisaks näeb kodakondsuse seaduse § 8 lõige 1, nagu see on sõnastatud pärast kohtuotsust Tjebbes, ette Taani kodakondsuse kaotamise ja seega liidu kodakondsuse kaotamise tagajärgede individuaalse hindamise liidu õigust

arvestades selliste isikute puhul, kes on taotluse esitamise ajal alla 22aastased. Seega peab ministeerium enne 22. eluaasta täitumist esitatud taotluste läbivaatamisel vastavalt kodakondsuse seaduse kehtiva redaktsiooni § 8 lõike 1 teisele lausele hindama liidu õigust arvestades, kas taotleja kodakondsuse kaotamise tagajärjed on kodakondsuse kaotamise eesmärgi suhtes proportsionaalsed. Taolises hinnangus võetakse arvesse ka tegureid, mis seovad hagejat teiste Euroopa Liidu riikidega. Need eeskirjad tagavad muu hulgas, et kohtuotsuse Tjebbes punktis 41 sätestatud nõue on täidetud.

- 16 Lisaks tuleb kodakondsuse seaduse § 8 lõike 1 proportsionaalsuse hindamisel arvesse võtta, et 22aastaseks saanud ja *ex lege* Taani kodakondsuse kaotanud isikutel on võimalik see taastada, kui on täidetud mitu tingimust, sealhulgas alalise elamisloa ja elukoha nõue. Kui asi esitatakse Taani parlamendi immigratsioonikomiteele arvamuse saamiseks selle kohta, kas on võimalik nendest nõuetest loobuda ja kas kodakondsuse taastamine on võimalik, võidakse kodakondsuse kaotamise tagajärgi hinnata individuaalselt, tegemaks kindlaks, kas kodakondsus tuleks taastada.

Eelotsusetaotluse esitamise põhjenduste lühikokkuvõte

- 17 Kodakondsuse seaduse varasema ja kehtiva redaktsiooni § 8 lõike 1 esimesest lausest tuleneb, et välismaal sündinud topeltkodakondsusega Taani kodanik, kes ei ole elanud Taanis ega ole seal viibinud asjaoludel, mis tõendavad lähedast seotust Taaniga, ja kes enne 22aastaseks saamist ei ole taotlenud Taani kodakondsuse säilitamist, kaotab selle kodakondsuse 22. eluaasta täitumisel. Kui asjaomane isik ei ole liidu liikmesriigi kodanik, kaotab ta seega ka liidu kodakondsuse.
- 18 Kui isik on saanud 22aastaseks, võib kodakondsuse taastada ainult üldise naturalisatsioonikorra alusel.
- 19 Østre Landsret (idapiirkonna apellatsioonikohus, Taani) leiab, et kohtuasjas C-221/17 Tjebbes tehtud kohtuotsuse, eelkõige selle punktide 41, 42 ja 48 tähendus koostoimes selle kohtuotsuse punktidega 9 ja 22 on ebaselge.
- 20 Selles kontekstis ja võttes arvesse kohtuotsuse Tjebbes sisu, leiab Østre Landsret (idapiirkonna apellatsioonikohus, Taani) samuti, et ei ole selge, kas ELTL artikliga 20 koostoimes harta artikliga 7 on kooskõlas kodakondsuse seaduse § 8 lõike 1 esimeses lauses ette nähtud liikmesriigi kodakondsuse (ja seega ka liidu kodakondsuse) automaatne ja eranditeta kaotamine isiku 22aastaseks saamisega koos naturalisatsiooni korras kodakondsuse taastamise keerukusega pärast 22aastaseks saamist, mistõttu tuleks Euroopa Kohtule esitada selle kohta küsimused.
- 21 Østre Landsret (idapiirkonna apellatsioonikohus, Taani) leiab käesolevas kohtuasjas esimese astme kohtuna eeltoodust tulenevalt, et on vaja esitada eelotsusetaotlus Euroopa Liidu Kohtule.